

Uit de vereniging

Afleiding in het verkeer

Afleiding is één van de grootste oorzaken van verkeersongevallen is. Dat weet iedereen. Toch zie ik steeds vaker mensen appen en bellen in het verkeer. Tegenwoordig zijn er al meer ongevallen als gevolg van afleiding in het verkeer, dan door rijden onder invloed van alcohol. De wetgeving in Nederland staat niet toe dat je een mobiele telefoon in de hand houdt tijdens het besturen van een voertuig.

Minder bekend, en ook niet per wet verboden, is dat het handsfree gebruik van een mobiel net zo gevaarlijk is als het "handheld" gebruik. Uit epidemiologisch onderzoek blijkt dat de kans op een ongeluk door bellen in de auto verviervoudigt. Dat is net zo'n groot risico als met 5 glazen bier op gaan rijden!

De oorzaak is dat aandacht maar beperkt kan zijn tot één taak. Een mens kan simpelweg niet zijn aandacht over twee dingen tegelijk verdelen. Dit is onder andere terug te zien in het verschil in de reactietijd bij het plotseling moeten remmen. Bellende bestuurders remmen aanzienlijk later en soms te laat (Strayer, 2003). Er bestaat hierbij geen verschil in reactietijd tussen ervaren en onervaren bestuurders. Ervaren bestuurders zijn na de eerste reactie wel in staat om

sneller te focussen op de omgeving en hierdoor bijvoorbeeld een stilstaand voertuig te ontwijken, dan onervaren bestuurders. Hierdoor is de kans dat onervaren bestuurders bij een ongeluk betrokken raken groter.

De Nederlandse wetgeving staat handsfree bedienen van een navigatiesysteem of telefoon tijdens het rijden wel toe, ook al lijkt dit in conflict met artikel 5 van de wegenverkeerswet waarin wordt verboden aan een ieder zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt (art 5 wegenverkeerswet). Het grote probleem van handsfree bedienen is dat de bestuurder, naast dat deze is afgeleid, ook nog eens niet naar de weg kijkt. Dit is net als geblinddoekt autorijden.

Onderzoek van de Amerikaanse National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA) uit 2017 heeft aangetoond dat het risico op een ongeluk verdubbelt als de bestuurder 2 seconden niet op de weg let. In datzelfde onderzoek heeft men bevonden dat het bestuurders gemiddeld 40 seconden kost om een bestemming in de navigatie in te voeren tijdens het rijden. En dat na de afleiding het circa 15 seconden duurt voordat de focus terug is.

Bij een snelheid van 50 kilometer per uur (binnen de bebouwde kom) legt een auto 18 meter per seconde af. In de 15 seconden – die het duurt voordat de focus terug is – heeft een auto dus al 210 meter afgelegd. Bij het bedienen van de navigatie of het handsfree appen komt de tijd en afgelegde afstand van "geblinddoekt" rijden er nog bij.

Human Factors. Ook hier spelen ze een grote rol. Hoog tijd dat de wetgeving wordt aangepast.

Namens het bestuur,

Sander Vries
Secretaris Human Factors NL

